

ler. Når alt er gjort op på regnebrættet, så er det læsevnen og regnevnen, der tæller, og det, der betyder noget for systemet, og det til trods for at det er alle mulige andre evner, som man efter-spørger senere i livet. Man kan blive professor i matematik uden at kunne stave sit eget navn. Jeg tror sådan set aldrig Einstein ville være blevet en mønsterelev i folkeskolen, og han ville næppe været sluppet igennem gymnasiet.

Debatten om indholdet i skolen handler også om den socialisering, som er en af skolens vigtigste opgaver, og her skilles vandene i den politiske debat ofte. Der var én type mennesker, som man havde brug for i industrisamfundet: punktighed, præcision og disciplin var nogle af kodeordene. I dag kan man snakke om, at fleksibilitet, kreativitet og måske et vist niveau af selvdisciplin er kodeord i informationssamfundet og i dets skole. Er det Folketingets opgave at forhindre folk i at udvikle alle sider? Er det Folketingets opgave at være med til at skabe skabelonmennesker, der passer til læseplaner og lærerforventninger? Det mener vi ikke.

Kvalitetsudvikling er selvfølgelig et gode, og det ville være meget mærkeligt, hvis der var nogen, der stillede sig op og sagde, at de ikke ønskede at udvikle kvaliteten, heller ikke kvaliteten i folkeskolen. Det mener Enhedslisten naturligvis også man skal. Men at der skal stilles krav til eleverne – og det skal der – er ikke det samme som, at man skal stille alle mulige krav, der alene har til formål at bibringe lærerne eller systemet en opfattelse af, at man har gjort noget godt.

F.eks. er det vores opfattelse, at de eksamener, som man har i folkeskolen, dem kan man godt undvære. At man stiller krav, at man sørger for at prøve at forbedre eleverne, at man prøver på at have en diskussion med dem om, hvordan de kan udvikle sig, er ikke nødvendigvis det samme som at lave eksamener, hvor man putter folk i bås.

Et af de problemer, skolen har i dag, er bl.a. den dybe mistillid, som nogle i det politiske system nærer til lærerne og til dels også til eleverne. Den mistillid er nedbrydende for kvalitetsudviklingen. Hverken børn eller voksne trives og udvikles af skælden ud og mistænksomhed.

Vi må understrege igen og igen, at folkeskolen ikke skal udvikles som en traditionel virksomhed og ikke skal have trukket nogle af de mekanismer ned over hovedet, som vi kender fra de traditionelle erhvervsvirksomheder. Jeg

kan høre på tonen fra nogle ordførere, at det sådan set var det, man gerne ville – og der var også lidt af tonen i undervisningsministerens tale. Man så sådan set gerne en udvikling hen imod, at skolelederen kunne fungere som en leder af en virksomhed, og der blev brugt et sprog, som mindede om det, man ville bruge om en traditionel erhvervsvirksomhed.

Jeg tror, det er meget forkert, hvis man trækker folkeskolen i den retning. Folkeskolen er i langt højere grad en samarbejdsskole, hvor både lærere og elever – og selvfølgelig også lederen – har nogle forskellige funktioner og skal samarbejde og diskutere med hinanden.

I denne måned kom resultaterne af den internationale sammenligning af elevernes færdigheder i matematik og naturvidenskab. Undersøgelsen illustrerer problemet ved den slags sammenligninger: skolestarten ligger forskelligt i forskellige lande, fagene introduceres på forskellige klassetrin, prøveformerne er forskellige, og heldigvis for det.

Jeg håber, at vi alle er enige om, at vi ikke skal indrette den danske folkeskole efter en eller anden international gennemsnitsnorm eller efter nogle standarder, som er opfundet i andre lande. Jeg kan også forstå, at det har været et af problemerne i forhold til undersøgelsen, at bl.a. de danske skoler, som har indgået, ikke har vurderet, at de passede ind i den skabelon, man har fundet på i undersøgelsen.

Vi skal selvfølgelig videreudvikle kvaliteten af både danskundervisningen og undervisningen i naturvidenskabelige og andre fag; men skolen er på mange måder et spejl af samfundet. Hvis ikke vi voksne prioriterer litteratur og læsning, hvordan skulle børnene så blive gode læsere? Hvis det er image, overflade og smart-hed, der belønnes på arbejdsmarkedet, hvordan skal børn så engageres i matematik, teknik eller natur? Vi er nødt til at forstå, at der faktisk er en sammenhæng mellem, hvordan vi organiserer voksenverdenen, og hvordan børnene oplever den.

Og de er meget kloge, så de kan hurtigt – åbenbart hurtigere end nogen af de voksne kan forstå det – se, hvad det er, der virkelig gælder i det virkelige liv. Og hvis det er sådan, at vi lige præcis lægger vægten i det virkelige liv på smarthed og image og fernis, jamen så bliver det også det, vi putter i børnene i folkeskolen. Og det vil naturligvis være en katastrofe, men det viser noget om, at vi også skal ændre vores vok-sensamfund.